

A execución do MRR: unha perspectiva rexional

Data	14/12/2022
Lugar	En liña
Organización	Fundación Galicia Europa
Evento	Encontro virtual FGE
Poñentes	<ul style="list-style-type: none"> • Isabel Lara, responsable de políticas no Grupo de Traballo de Recuperación e Resiliencia da Secretaría Xeral da Comisión Europea • Ángel Tarrío, director xeral de Política de Cohesión e Fondos Europeos da Xunta de Galicia
Asistentes	<ul style="list-style-type: none"> • Vicepresidencia 1ª e Consellería de Economía, Industria e Innovación • Vicepresidencia 2ª e Consellería de Presidencia, Xustiza e Deportes • Consellería de Medio Ambiente, Territorio e Vivenda • Consellería de Facenda e Administración Pública • Consellería de Infraestruturas e Mobilidade

INTRODUCCIÓN

Este encontro virtual tratouse sobre os fondos do Mecanismo de Recuperación e Resiliencia (MRR), o estado do "Plan de Recuperación, Transformación e Resiliencia" de España e o seu impacto en Galicia.

España é o primeiro país receptor destes recursos, con 164.000€ millóns de euros dispoñibles a executar ata 2026. Nestes momentos, a Comisión Europea está a analizar a terceira solicitude de pago presentada por España e esta está a traballar nunha modificación do Plan nacional de Recuperación e Resiliencia para integrar máis de 7.000 millóns de euros extra derivados dun axuste técnico e 2.600€ millóns de euros para cumprir coas recomendacións dadas dentro do plan europeo para reducir a dependencia dos combustibles fósiles (RepowerEU).

Galicia está a xestionar ao redor de 1.000€ millóns de euros, transferidos desde o Estado a cargo do MRR. En relación cos proxectos industriais que o Estado está a financiar a través dos chamados PERTE, a Xunta de Galicia leva traballando dous anos co tecido empresarial e os centros de coñecemento en máis dunha trintena de proxectos xa maduros para poder acceder ao financiamento. Son proxectos estratéxicos vinculados coa economía circular, as novas fontes de enerxía renovable, a biotecnoloxía, o sector agroalimentario e a mobilidade do futuro

Ana Ramos, directora da oficina de Bruxelas da Fundación Galicia Europa, destacou o papel das rexións na execución do MRR, avogando por unha gobernanza multinivel “que garanta unha repartición eficaz dos recursos e favoreza que os PERTE axústense mellor ás necesidades do tecido empresarial”.

RESUMO DA REUNIÓN

1. O Mecanismo de Recuperación e Resiliencia (MRR)

NextGenerationEU é un instrumento financeiro de resposta para paliar os efectos da crise provocada pola Covid-19 na Unión Europea. Acordado polos 27 en xullo de 2020, conta con **806.900€ millóns**, dos cales 723.900€ millóns pertencen ao MRR, 50.600€ millóns aos fondos estruturais e 32.500.000€ distribuídos entre InvestEU, o Fondo de Transición Xusta (FTJ), Horizonte Europa e Desenvolvemento Rural. NextGenerationEU súmase aos 1.211.000€ millóns do orzamento da UE para o período 2021-2027.

O MRR é un mecanismo de apoio financeiro **baseado nos resultados obtidos** dentro dos plans nacionais deseñados por cada Estado Membro en 2021. Estes plans recollen unha serie de investimentos e reformas ata 2026 cuantificados en forma de fitos e obxectivos, respectivamente. Os **pagos** a cada Estado Membro limítanse a un máximo de **dous por ano e efectúanse unha vez estes demostran cumprir os fitos e obxectivos contidos nos seus respectivos plans**. Dentro deste máximo anual, o número de pagos que poida chegar a recibir un Estado membro ata 2026 depende da distribución que faga dos seus fitos, xeralmente aqueles plans nacionais cunha maior concentración de fitos por temática tenden a recibir menos pagos e viceversa.

Respecto ao financiamento do MRR, 338.000€ millóns corresponden a transferencias non reembolsables e un máximo de 385.800€ millóns son préstamos, os cales non deberán superar o 6,8% da renda nacional de cada Estado membro. O MRR conta cunha ferramenta de prefinanciación, soamente dispoñible para aqueles Estados membros que a solicitaron e recibiron a aprobación por parte do Consello antes do 31 de decembro de 2021. Cabe destacar que está prohibida o dobre financiamento, é dicir, utilizar recursos económicos proveniente doutros fondos europeos para unha mesma actuación.

A Comisión Europea guiou e supervisou a elaboración dos plans nacionais de reforma, pois debían responder as recomendacións dadas en 2019 e 2020 no marco do Semestre Europeo e basearse en **seis piares**: (1) transición ecolóxica; (2) transformación dixital; (3) cohesión económica, produtividade e competitividade; (4) cohesión social e territorial; (5) resiliencia sanitaria, económica, social e institucional; (6) políticas NextGen. Os principais son a

transición verde ou ecolóxica e a transformación dixital, aos cales cada Estado membro debe dedicar mínimo un 37% e un 20% respectivamente. É relevante a inclusión do principio *do non significant harm* en relación co **medio ambiente**, debido a que engade un elemento de complexidade á hora de implementar os plans.

En referencia ao estado actual de execución do MRR, soamente 21 dos 27 Estados membros solicitaron e recibiron prefinanciación. Debido á crise social e económica por mor da guerra en Ucraína, entre outros motivos, aprobáronse 18 disposicións operativas. Respecto a os pagos desembolsados pola Comisión, a pesar de recibir 21 peticións de pago, soamente 12 fixéronse efectivos. Destacan España e Italia que foron os dous únicos países en recibir dous pagos anuais.

2. O MRR en España

O **Plan de Recuperación, Transformación e Resiliencia (PRTR)** consta de **30 compoñentes** enmarcados en 10 capítulos, entre os que podemos atopar a transformación ambiental e dixital do sistema agroalimentario e pesqueiro, a Estratexia nacional de Intelixencia Artificial ou o Plan de choque para a economía dos coidados e reforzo das políticas de inclusión. Cabe destacar que, destes 30 compoñentes, o **40%** están centrados na **transición verde** e o **28%** na **transformación dixital**, superando deste xeito os mínimos establecidos pola Comisión. Ademais, o PRTR está composto por **211 medidas**, divididas en 102 reformas e 109 investimentos, que buscan cumprir con 416 fitos e obxectivos. En canto ao financiamento, España pode recibir ata **164.00€ millóns ata 2026**, dos cales, 69.500€ en subvencións, sendo así o maior beneficiario da UE en subvencións non reembolsables, e pedir ata 84.800€ millóns en préstamos.

Cada un dos 30 compoñentes do PRTR pertence a un ou varios dos seis piares que a Comisión Europea estableceu para a elaboración dos plans nacionais. Por tanto, á hora de medir o nivel de contribución da UE ao PRTR, debemos analizar que porcentaxe dos fondos do MRR destínase a cada compoñente, para posteriormente calcular cal é o tanto por cento de cada piar que está financiado pola UE. No caso de España, a contribución do MRR a cada un dos seis piares establecidos pola Comisión é:

- **transición ecolóxica – 49,7%**
- **transformación dixital - 30%**
- cohesión económica, produtividade e competitividade – 38,5%
- cohesión social e territorial – 52,6%
- resiliencia sanitaria, económica, social e institucional - 14,4%
- políticas NextGen - 76.4%

Respecto ao estado dos **pagos**, dos tres solicitados por España, dous foron aceptados e o último, enfocado á seguridade, as telecomunicacións e a ciencia, aínda está a ser analizado pola Comisión. En comparación con outros países, España é dos Estados membros máis avanzados en canto á implementación do PRTR e á solicitude de pagos. A información de cada pago pode consultarse na seguinte táboa:

Pago	Medidas		Fito	Obxectivo	Q/ ano	Cuantía	Data	
	Reforma	Inversión					Pedir	Recibir
1º	39	2	52	-	Q2 2021	10.00€ M	11/1 1	27/12
2º	26	11	31	9	Q4 2021	12.000€ M	30/4	27/7
3º	-	-	24	5	Q2 2022	6.000€ M	11/1 1	-

Por último, cada Estado membro pode realizar **addendas** ao seu Plan Nacional para introducir calquera cambio. As addendas deben estar debidamente **xustificadas por circunstancias obxectivas** (Regulación 2021/241, art. 21) como poden ser a insuficiencia de fondos debido á subida de prezos provocada pola inflación ou os atrasos producidos por cortes nas cadeas de subministracións, principalmente en materia de transición verde. Así mesmo, cabe destacar que aqueles países que non pedisen préstamos poden reforzar ou crear novos elementos nos seus plans nacionais. Ao mesmo tempo, tamén se habilitou para as addendas a **transferencia de fondos cara a RePowerEU** co obxectivo de incluír un compoñente en materia de aforro enerxético, enerxía limpa ou diversificación de subministracións enerxéticas.

No caso de España, debido á situación actual de crise, as **subvencións ascenderon ata 77.214€ millóns** e España poderá pedir ata **84.800€ millóns en préstamos**. Respecto ás recomendacións para implementar RePowerEU, España está a traballar para incluír 2.600€ millóns. Ao non solicitar préstamos, España é un dos países que pode reforzar elementos existentes ou incluír novos, como, por exemplo, a biodiversidade.

3. El MRR en Galicia

Segundo a Comisión Europea, con data de 14 de setembro de 2022, as CC.AA. reciben EUR 18 379 millóns do MRR, quedando pendentes de distribuír 95 millóns. Galicia recibiu **1856€ millóns**. Desta cantidade, 1.098€ millóns son xestionados pola Xunta e 758€ millóns polo Estado. Ademais, diversas entidades galegas participan nos PERTE e rexistráronse máis de 2.900 participantes galegos en 110 convocatorias do MRR: 920 entidades locais e organismos públicos, 1.660 empresas e centros de investigación, 230 persoas físicas e 95 asociacións e fundacións.

Pola súa banda, Facenda, con datos máis recentes, falou dunha asignación de recursos do MRR á Xunta de Galicia cifrada en 1.206 € millóns, dos que 1.008 xa foron ingresados: un 60% xa están autorizados para execución (fase A), un 40% comprometido (fases C-F) e un 11% na primeira fase de execución.

Se se realizase unha comparación coa política de cohesión en relación co peso do PIB de Galicia sobre o estatal, Galicia recibiría un 3% menos de fondos.

En Galicia, os **5 compoñentes de maior asignación** foron: 22. Plan de choque para a economía dos coidados e reforzo das políticas de inclusión (168 M€); 2. Plan de habilitación de vivenda e rexeneración urbana (131M€); 14. Plan de modernización e competitividade do sector turístico (121 M€); 1. Plan de choque de mobilidade sostible, segura e conectada en contornas urbanas e metropolitanas (114 M€) e o 19. Plan nacional de competencias dixitais 80,6 M€.

No referente ás **convocatorias, a Administración Xeral do Estado publicou 225 convocatorias por un valor de 26.498€ millóns**. Dos 10.663€ millóns xa concedidos, Galicia recibiu **657€ millóns (un 6,1%)**. Estes repartíronse entre **380 beneficiarios galegos** (411€ millóns) e a **Xunta de Galicia** (246 millóns en axudas directas por Real Decreto). En canto aos 9.860€ millóns das convocatorias lanzadas polos PERTE, resolvéronse 4.267€ millóns e Galicia recibiu 200€ millóns (un 4,6%).

A xestión do MRR supón un enorme reto para o conxunto das administracións públicas, así como o asegurar a súa **complementariedade cos fondos da Política de Cohesión e outros fondos sectoriais**. A pesar de que o MRR teña un obxectivo nacional, as autoridades rexionais, como é o caso de Galicia, achegaron unha visión crítica co fin de mellorar o funcionamento actual. En primeiro lugar, existen **picos de execución irregular** o que non permite ter continuidade, posto que os fondos execútanse segundo chegan tras a repartición feita nas conferencias sectoriais, sen que haxa unha planificación previa. A execución dos fondos está demasiado atomizada e conleva unha **gran burocracia**. En consecuencia, **pídese unha maior flexibilidade para executar**. Nesta liña, Galicia reclama unha **mellor comunicación entre o Goberno central e as CC.AA.** co obxectivo de alcanzar unha mellor **gobernanza multinivel** que permita encaixar mellor os proxectos estratéxicos autonómicos nos PERTE definidos a nivel estatal. Galicia aposta mesmo pola posibilidade de que as CC.AA. deseñen e xestionen os seus propios PERTE.

Por último, desde a perspectiva autonómica e local pídese **maior flexibilidade no proceso de auditoría**, posto que as autoridades locais e rexionais non teñen

capacidade económica e humana de realizar un plan antifraude para cada proxecto.

LIGAZÓNS DE INTERSE

LEXISLACIÓN

- **Regulamento (UE) 2021/241** do Parlamento Europeo e o Consello polo que se establece o Mecanismo de Recuperación e Resiliencia
- **Decisión de Execución** do Consello (10150/21) relativa á aprobación da avaliación do plan de recuperación e resiliencia de España

OUTROS

- **Plan de Recuperación, Transformación e Resiliencia**
- **Anexo** da Proposta de Decisión de Execución do Consello relativa á aprobación da avaliación do Plan de Recuperación e Resiliencia de España
- **Recomendación** do Consello relativa ao programa nacional de reformas de 2022 de España
- **Informe de revisión** sobre a aplicación do Mecanismo de Recuperación e Resiliencia